

9. Serhiyenko D. L. Formuvannya doslidnytskykh umin i navykiv uchniv pry vyvchenni biolohiyi v V–VIII klasakh / D. L. Serhiyenko. – K. : Radyanska shk., 1969.

10. Sukhomlynsky V. O. Pidhotovka uchniv do trudovoyi diyalnosti / [za red. V. I. Pomahayby]. – K. : Radyanska shk., 1957.

11. Sukhomlynsky V. O. Pavlyska serednya shkola : v 5 t. / V. O. Sukhomlynsky. – K. : Radyanska shk., 1977. – T. 4.

12. Ushynsky K. D. Chelovek kak predmet vospitaniya. Opyt pedahohycheskoy antropohyy / K. D. Ushynsky. – M. : Drofa, 2005.

13. Ushynsky K. D. Trud v eho psyhicheskom y vospitatel'nom znachenyy / K. D. Ushynsky. – Spb : Typ. M. Merkusheva, 1905.

Надійшла до редколегії 03.05.17

N. Postoiuk, PhD (Pedagogical Sciences)
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

SCIENTIFIC-PEDAGOGICAL HERITAGE OF OUTSTANDING PEDAGOGUES AS A FACTOR OF FORMATION OF D.L. SERGIENKO'S WORLDVIEW

The article analyzes how scientific and pedagogical heritage of outstanding teachers influenced the formation of D.L. Serhiyenko's worldview. K. D. Ushynsky ideas that are reflected in the scientific heritage, for example, the idea of the unity of theory and practice, the approach of school to real life, the appropriate combination of physical and mental work have been defined. The theory and practice of A. S. Makarenko was one of the main factors in the formation of D. L. Serhiyenko's pedagogical views who in his works often quoted the famous teacher and used his experience of labor education of youth. It has been found out that D. L. Serhiyenko used A. S. Makarenko's pedagogical views, for example, combining pupils education with correctly organized labor upbringing, theory of children's collective, its structure and stages of development, creating prospects in pupils' life, requirements for proper organization of socially useful work, the importance of proper labor upbringing of children in the family (gradually and systematically giving of affordable home physical work, it is necessary that a child as a family member was responsible for a certain area of work at home).

It has been proved that D. L. Serhiyenko was a follower of V. O. Sukhomlinsky because both teachers intended to summarize the best experience of schools in labor education of schoolchildren, considered the organization and content of work in school, and both were sure in implementation of the principle of connections of basics of sciences with school subjects, described how certain teachers of physics, chemistry, geography were implementing this principle into practice. D. L. Serhiyenko's and V. O. Sukhomlinsky's pedagogical views had much in common: taking into account the big role of nature as an object of learning, combining theoretical learning with practice through observation, research, excursions, work on learning and research section, practical training.

Keywords: D. L. Serhiyenko, K. D. Ushynsky, A. S. Makarenko, V. O. Sukhomlinsky, polytechnic education, labor upbringing.

Н. Постойук, канд. пед. наук
Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев, Украина

НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ ВЫДАЮЩИХСЯ ПЕДАГОГОВ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ МИРОВОЗЗРЕНИЯ Д. Л. СЕРГИЕНКО

Проанализировано как научно-педагогическое наследие выдающихся педагогов повлияло на формирование мировоззренческих позиций Д. Л. Сергиенко. Освещены идеи К. Д. Ушинского, которые отразились в научном наследии Д. Л. Сергиенко, например, идея единства теории и практики, приближение школы к жизни, целесообразное сочетание физического и умственного труда. Установлено, что Д. Л. Сергиенко использовал в своем творчестве педагогические наработки А. С. Макаренко: сочетание обучения учащихся с правильно поставленным трудовым воспитанием, теорию о детском коллективе, его структуру и стадии развития, создания перспектив в деятельности коллектива, требования по правильной организации общественно-полезного труда учащихся, важность правильного воспитания в семье. Доказано, что Д. Л. Сергиенко был последователем В. А. Сухомлинского, потому что оба педагога имели целью обобщить опыт лучших школ в трудовом воспитании учащихся, рассмотреть вопросы организации и содержания труда в школе, а также оба рассматривали внедрение принципа связи основ наук со школьными предметами, рассказывали, как конкретные педагоги по физике, химии, географии воплощают этот принцип в жизнь.

Ключевые слова: Д. Л. Сергиенко, К. Д. Ушинский, А. С. Макаренко, В. А. Сухомлинский, политехническое образование, трудовое воспитание.

Відомості про автора

Постойук Наталія Валентинівна – Україна, м. Київ, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Контактна інформація: (044) 521-35-13, pedagogika@ukr.net

Постойук Наталья Валентиновна – Украина, г. Киев, кандидат педагогических наук, асистент кафедри педагогіки Киевского национального университета имени Тараса Шевченко.

Контактная информация: (044) 521-35-13, pedagogika@ukr.net

Postoiuk Nataliia Valentynivna – Ukraine, Kyiv, PhD (Pedagogical Sciences), Lecturer of Pedagogy Department of Faculty of Psychology at Taras Shevchenko National University of Kyiv.

Contact information: (044) 521-35-13, pedagogika@ukr.net

УДК 378.7:18:37.01

В. Смікал, канд. пед. наук, доц.
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київ

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ І АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ

Розглядається актуальна проблема застосування культурологічного й аксіологічного підходів у професійній підготовці майбутніх викладачів вищої школи. Здійснено науковий аналіз щодо визначення базових понять дослідження та з'ясовано специфіку використання культурологічного й аксіологічного підходів у формуванні особистості майбутнього викладача у процесі професійної підготовки.

Ключові слова: культура, культурологічний підхід, ціннісний підхід, педагогічна аксіологія.

Постановка проблеми. Сучасні процеси розвитку суспільства зумовлюють необхідність розробки культурологічного й аксіологічного підходів до вирішення про-

blem виховання та освіти. Основною рушійною силою відродження та створення якісно нової національної культури є педагоги. Саме висококультурна особистість

викладача є передумовою забезпечення успішного освітнього процесу.

Культура є специфічний спосіб буття, який визначає весь спектр практичної й духовної активності людини, її ставлення до оточуючого світу та самої себе, тобто є універсальною культурною реальністю. До загальних показників культури вчені включають сформованість світогляду, ступінь соціальної активності, суспільну значущість індивідуальних і професійних норм поведінки. Лише культура може забезпечити самодостатні й очевидні критерії розвитку різноманітних форм свідомої активності викладача, його здатність до вирішення педагогічних проблем, що надає особливої вагомості культурологічним аспектам професійної підготовки викладача-вихователя.

Науковці вказують, що найбільш гармонічне й цілісне формування внутрішнього світу студента, позитивної "Я-концепції" відбувається на основі особистісно-ціннісного підходу через різноманітні форми індивідуальної, групової та колективної роботи. Цей шлях дає змогу активізувати механізм загального і професійного саморозвитку майбутнього фахівця, сприяє організації саморуку особистості до кінцевого результату (І. Бех, А. Бойко, І. Зязюн, О. Отич, С. Сисоєва). Відповідно до провідних світових тенденцій, що пов'язані з модернізацією й гуманізацією освітньої сфери, вагомим значення в сучасних педагогічних системах набувають аксіологічний і культурологічний підходи, в умовах яких вирішується проблема формування базових цінностей освіти та виховання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Повернення сучасному освітньому процесу його культуротворчої ролі присвячені роботи: культурологічний підхід у загальних навчальних закладах (А. Асмолов, І. Бех, В. Біблер, О. Газман, І. Зязюн, В. Зінченко, Л. Колмогорова, А. Петровський, В. Рибалка) та у вищих навчальних закладах (Г. Балл, І. Бех, С. Максименко, В. Рибалка, С. Шандрюк). У науковій літературі широко обговорюються культурологічні аспекти педагогічної підготовки викладача (Ю. Азаров, Є. Гармаш, А. Комарова, Н. Крилова, О. Рудницька). Автори наголошують, що культура – це специфічний спосіб буття, який визначає спектр практичної та духовної активності людини, її ставлення до оточуючого світу й самої себе, тобто є універсальною культурною реальністю.

Проблемі визначення пріоритетних цінностей освіти і виховання, а також формуванню аксіологічного світогляду приділяється велика увага в дослідженнях з педагогіки, психології та філософії (І. Бех, А. Бойко, Т. Бодрова, Г. Ващенко, М. Євтух, А. Єрмоленко, Т. Левченко, О. Савченко, О. Сухомлинська). Учені розглядають ціннісний підхід як найпріоритетнішу освітню проблему і пов'язують його з гуманістичною парадигмою освіти, реалізація якої передбачає звернення до моральних загальнолюдських цінностей і їхнього відтворення в нових поколіннях. Однією з важливих умов ефективного засвоєння молодими людьми освітніх цінностей є організація навчально-виховного процесу на основі гуманістичних пріоритетів (суб'єкт-суб'єктних взаємин, діалогової взаємодії, толерантності, самореалізації).

Мета дослідження – обґрунтувати теоретичні аспекти реалізації культурологічного й аксіологічного підходів до професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи.

Виклад основного матеріалу теоретичного дослідження. Вивчення ролі культурологічного підходу у професійній підготовці майбутнього викладача вищої школи неможливо здійснити без визначення основних понять дослідження, а саме – "культурологія", "культура".

Культурологія (від лат. *cultura* – землеробство, виховання); давньогрец. *λόγος* – думка, причина) – наука, яка вивчає культуру, суттєві, значущі закономірності її розвитку. Завдання культурології – філософська рефлексія щодо культури як цілісного явища, визначення найбільш суттєвих, узагальнених законів культурного становлення людства й аналіз феномену культури як системи. По-суті культурологія – інтегративна сфера знань, народжена в неперервному діалозі різних підходів, на перетині філософії, соціології, людської історії, політології, психології та педагогіки, лінгвістики, етнографії, релігієзнавства, соціології культури й мистецтвознавства. Однак, інтеграція не означає просто механічного об'єднання окремих дисциплін. Культурологія – окрема наука, із своїм особливим предметом і відповідним методом дослідження.

У науковій літературі культуру розглядають як специфічний людський спосіб буття, що визначає практичну й духовну активність людей, їхні можливі відносини з навколишнім світом і з собою, тобто, як універсальну реальність людського буття. Тому культура не збігається однозначно ні з людиною, ні зі світом, окремо взятими. Вона є актуальною межею збігу людини і світу, досяжною гармонією їхнього буття. Культура символізує гармонію, природність, свободу, відкритість людського буття у світі.

Із давніх-давен, використання терміна "культура", пов'язано зі спробою відділити те, що зроблено, перетворено людиною від того, що існує в первісному, природному вигляді. Латинське *culture*, що походить, на думку лінгвістів, від стародавнього *colere*, означає оброблення, поліпшення людиною чогось природного.

Спершу поняття "культура" розуміли як цілеспрямований вплив людини на природу, а також виховання та навчання самої людини. Виховання включало не лише розвиток вмінь наслідувати існуючі норми та звичаї, а й бажання діяти за їхніми канонами, формувало впевненість у здатності культури задовольняти всі потреби й запити людини. Така двоаспектність властива розумінню культури в будь-якому суспільстві, хоча само слово "культура" увійшло в обіг європейської соціальної думки лише з другої половини XVIII ст. Схожі уявлення розкриваються на ранніх етапах європейської історії та за її межами.

Цицерон вжив це поняття для характеристики внутрішнього світу людини: поліпшення, "оброблення" людської душі він пов'язував із заняттями філософією ("філософія є культура душі"). Саме в такому розумінні (як культура чого-небудь) термін "культура" став широко-вживаним. Ми зустрічаємо його у творах Т. Мора, Ф. Бекона, Т. Гоббса. Починаючи з XVIII ст., із розвитком німецької просвітницької думки, з'явилося прагнення розширити поняття "культура" – не для визначення окремих напрямів, способів і результатів перетворювальної людської діяльності, а для всього, що створено людиною і що існує поряд із первісною природою. Першим автором, який ужив термін "культура" в новому, ширшому значенні, був Самюель Пуфендорф (1632–1694).

Нинішній стан теорії суспільствознавства засвідчує, що особистість і її самостійність (активне ставлення до світу) вийшли за межі теоретично очікуваного й заявляють про себе в культурному житті як його важливі складові. У зв'язку з цим нині істотно змінюється і сприйняття культури. Якщо особистість визнають фактом культури як масово-значуще явище її теперішньої організації, то і відносини культури і людини набувають нової якості. Культура постає як передумова й умова виробництва і відтворення саме особистісного ставлення до світу.

Культура – це сфера, у якій реалізуються потреби людини у відшуканні життєвих орієнтирів, що виходять за межі її безпосереднього існування, сфера певного самообмеження, раціоналізації індивідуальності в ім'я найвищих цінностей, яким вона присвячує своє життя. Для того, щоб стати підставою для реальної поведінки особистості, таке самообмеження має водночас зумовлювати розширення її суб'єктивності, збагачення сфери її цілісного буття.

На думку вчених, розвиток культури, є "перетворенням суспільного в індивідуальне і відповідно суспільним становленням індивідуальності" [1, с. 40]. Культура – це ступінь зближення, злиття цих двох важливих основ людського існування, ступінь суспільного щодо людини й розвитку суспільства. Вона визначає суспільство, його "людський потенціал". Як загальне в людині, є ступенем її соціалізації, розвитку особистості у процесі формування й реалізації її сутнісних сил. Культура людини є вираженням цілісності людської сутності.

У педагогічному контексті варто особливо підкреслити, що культурологія потенційно може виконувати холистичну й інтегративну функції. Розірваність, дискретність навчального процесу може подолати культурологічний підхід, який дозволяє розглядати всі предмети, усю систему навчально-виховної роботи як складові інкультуризації особистості.

Значною мірою культурний розвиток стосується духовного ментального світу людини, який формується як під впливом власної культурної діяльності (самодіяльність, робота над собою), так і у процесі здійснення культурних зв'язків (комунікацій) між людьми. Кожна народжена особина має стати повноцінною людиною: не просто успадкувати природні задатки своїх батьків, які детерміновані на генетичному рівні, біологічно, але й самостійно та усвідомлено засвоїти все багатство культурних цінностей, більш того, рухати культуру свого суспільства вперед. Той чи інший досягнутий рівень культури людства визначає шоразу заною "окультурення" кожної народженої людини, унаслідок чого врешті-решт відбувається окультурення всієї людської природи та людського прогресу.

Таким чином, можна виділити такі визначники культури, які за загальним правилом, хоч і відрізняються один від одного, однак, не вступають у протиріччя: культура – народжене суспільством, властиве суспільству соціальне явище, що відбиває його якісну характеристику та збагачує духовне життя людини; культура – процес творчої діяльності людини, спрямованої на пізнання навколишнього світу і самопізнання самої людини в цьому світі, на отримання об'єктивної інформації про світ.

При цьому головну роль у цьому процесі відіграє наука, освіта й мистецтво; культура покликана допомогти людині не лише пізнати світ й саму себе, але й визначити своє місце у світі, світоглядні установки; культура включає в себе сутність досягнутих людиною у процесі освоєння світу матеріальних і духовних цінностей, а також відповідних ціннісних орієнтацій людини у світі; культура, створюючи необхідні для орієнтації людини у світі норми поведінки й оцінки, забезпечує регулювання соціальних відносин людей; культура виступає як потужний фактор формування людських сутнісних сил, формування людини в людині, перетворення її природних захоплень, потреб, емоцій у справжні людські; культура передбачає процедуру і процес передачі й успадкування культурних здобутків, обов'язкову умову освіти як передаточного ремінь, посередника, медіатора між носіями культури і тими, хто тільки здобуває певний культурний рівень, а також між тими, хто генерує певні культурні здобутки. На це варто звернути особливу

увагу, оскільки культурологічний підхід має передбачити не лише аналіз існуючого феномену культурних досягнень, але й способів передачі цих досягнень.

Провідна тенденція сучасної педагогічної науки – культивування гуманістичної виховної традиції, звернення до людини як найвищої цінності, її розвиток як суб'єкта пізнання, спілкування і творчості. Важливим механізмом, що гармонізує соціокультурний простір і систему відносин у ньому, виступає аксіологічний підхід, на засадах якого уточнюються та перевіряються основні смисложиттєві цінності, конкретизуються ціннісні орієнтири освіти та виховання.

Аксіологічний підхід не лише проголошує людину як найвищу цінність суспільства та самоціль суспільного розвитку, але й дозволяє вивчати явища (у тому числі і педагогічні) із погляду закладених у них можливостей задоволення потреб людини.

Розкриває сутність аксіологічного підходу діалектико-матеріалістична аксіологія. Її концептуальний апарат включає в себе поняття "цінність", аксіологічну характеристику індивіда (суб'єкта ціннісних відношень), загальні аксіологічні категорії (значення, смисл, оцінка, потреба, мотивація, ціль, ціннісні орієнтації).

На думку багатьох авторів (О. Арнольдов, Ю. Єфімов, І. Громов, В. Малахов, Н. Чавчавадзе та інші) сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людством, і є сутністю культури. Отже, людина завжди діє в межах загальнолюдських цінностей, будучи одночасно об'єктом культурних впливів і суб'єктом, творцем цінностей.

Цінність – це сукупність реальних предметів і абстрактних ідей, які мають високу значущість для суспільства чи окремої особистості. Сутність цього феномена можна пояснити тільки через розкриття його зв'язку з соціальним життям людей, бо поза суспільства цінностей не існує. Пізнання сутності цінностей як системотворчого компоненту культури допомагає розкрити смисл цієї категорії для аналізу педагогічної реальності, завдань освіти.

Освіта значною мірою обумовлює аксіологічну детермінованість молоді. Проблема аксіологічного підходу в педагогіці стала актуальним предметом дослідження ряду науковців, зокрема, Н. Асташової, І. Беха, О. Вишневецького, І. Зязюна, П. Ігнатенка, В. Кузнецової, В. Лутая, В. Сластьоніна, О. Сухомлинської. Аксіологічний підхід дозволяє розглядати освіту як соціально-педагогічний феномен, що знаходить своє відображення в основних його ідеях: універсальність і фундаментальність гуманістичних цінностей, єдність цілей і засобів, пріоритет ідеї свободи.

Розвиток особистісного в людині передбачає засвоєння системи гуманістичних цінностей, які є основою загальнолюдської культури. Питання про впровадження цих цінностей в освітній процес має велику соціальну значущість. Від його успішного вирішення залежать перспективи гуманізації суспільства й особистості. Людина як самоціль розвитку, як критерій оцінки соціальних процесів є гуманістичним ідеалом перетворень, що відбуваються у країні.

У ціннісних орієнтаціях цінність виконує роль своєрідного орієнтира і певного регулятора поведінки й діяльності людини у предметній і соціальній дійсності. Особистість орієнтується на найпотрібніші їй цінності, які в перспективі відповідатимуть її інтересам, і ціляма, імпонуватимуть її досвіду. У професійній ціннісній орієнтації педагога такою цінністю є конкретна професія, коли педагогічні цінності є відносно стійкими орієнтирами, за якими вчитель співвідносить своє життя й педагогічну діяльність.

І. Зязюн у своїх наукових дослідженнях стверджує, що цінність стає регулятором поведінки та внутрішнім орієнтиром життя особистості лише за умови забезпечення суб'єктивної свободи її сприймання, естетичного переживання й відповідного опанування. Він пропонує обрати як цінну одиницю динамічні особистісні сенси і розглядати їх як індивідуальне відображення дійсності, що виражає ставлення особистості до тих об'єктів, заради яких розгортається її діяльність і спілкування [2, с. 15].

Реалізація аксіологічного підходу забезпечує переведення, трансформацію певних соціально-значущих цінностей на рівень конкретних ціннісних пріоритетів особистості. У такому випадку певна цінність перетворюється в суб'єктивне надбання цієї людини, тобто ця цінність стає суто індивідуальною реальністю, значимою тільки для суб'єкта, який її переживає. Засвоєння та створення нових цінностей можливе лише в культурному середовищі й завдяки духовній активності людини, її взаємодії з навколишнім світом і собою. Аксіологічний підхід до вивчення культури припускає певну ієрархію культурних цінностей, поза якою саме поняття цінності позбавляється змісту. Цінності, виконуючи функцію стимулів, створюють умови для реалізації особистості на нормативно-рольовому й особистісно-смісловому рівнях. Джерело особистісно-сміслові активності майбутнього викладача – специфічні для його професійно-педагогічної діяльності потреби: постійне професійне самовдосконалення та надання допомоги своїм учням у їхньому особистісному розвитку. Система цінностей і ціннісних орієнтацій, які емоційно "забарвлюються" у процесі діяльності й визначають ставлення особистості до себе, інших людей і навколишнього світу є одними зі складників духовної культури особистості.

Висновки. Отже, аксіологічні й культурологічні пріоритети вищої освіти виконують роль цільового орієнтира

та регулятора педагогічних процесів на основі пізнання, переживання і сприйняття майбутніми педагогами цінностей, вироблення особистісного ставлення до них.

Подальша наукова розробка питань культурологічного й аксіологічного підходів у підготовці майбутніх викладачів вищої школи сприятиме створенню нових можливостей оптимізації освітнього процесу на основі змістового збагачення навчальних курсів і поглиблення впливу ціннісного чинника на процес міжсуб'єктної взаємодії учасників педагогічного спілкування.

Список використаних джерел

1. Рудницька О. П. Музыка і культура особистості: проблеми сучасної освіти : навч. посіб. / О. П. Рудницька. – К. : ІЗМН, 1998.
2. Зязюн І. А. Естетичні засади розвитку особистості / І. А. Зязюн // Мистецтво у розвитку особистості : монографія ; за ред. Н. Г. Ничкало. – Чернівці : Зелена Буковина, 2006.
3. Сисоева С. О. Розвиток освіти в умовах полікультурного глобалізованого світу / С. О. Сисоева // Проблеми полікультурності у неперервній професійній освіті: наукове видання ; за ред. К. В. Балабанова, С. О. Сисоевої, І. В. Соколовой. – Маріуполь : Ноулідж, 2001. – С. 11–18.
4. Ткачова Н. О. Історія розвитку цінностей в освіті : монографія / Н. О. Ткачова. – Харків : Вид. центр ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2004.

References

1. Rudnytska O. P. Muz'ka i ku'tura oso'stosti: problem' suchasnoyi osvity' : navch. posib. [Music and culture of personality: problems of modern education]. Kyiv, 1998.
2. Zyazyun I. A. Estety'chni zasady' rozvy'tku osoby'stosti I. A. Zyazyun My'stecztvo u rozvy'tku osoby'stosti : monografiya za red., peredmova ta pislyamova N. G. Ny'chkalo. [The aesthetic principles of personal development]. Chernovtsy, 2006.
3. Sy'soyeva S. O. Rozvy'tok osvity' v umovax polikul'turnogo globalizovanogo svitu . Problemy' polikul'turnosti u neperervnij profesijnij osviti: naukovе vydannya ; za red. K. V. Balabanova, S. O. Sy'soyevoyi, I. V. Sokolovoyi. [The development of education in multicultural globalized world]. Mariupol, 2001. pp. 11–18.
4. Tkachova N. O. Istoriya rozvy'tku cinnostey v osviti : monografiya. [The history of values in education]. Kharkiv, 2004.

Надійшла до редколегії 26.04.17

V. Smikal, канд. пед. наук, доц.

Национальный педагогический университет имени М. П. Драгоманова, Киев, Украина

КУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ И АКСИОЛОГИЧЕСКИЙ ПОДХОДЫ К ФОРМИРОВАНИЮ ЛИЧНОСТИ БУДУЩЕГО ПРЕПОДАВАТЕЛЯ

Рассматривается актуальная проблема использования культурологического и аксиологического подходов в профессиональной подготовке будущего преподавателя высшей школы. Проанализированы базовые понятия исследования и определена специфика использования культурологического и аксиологического подхода в формировании личности будущих преподавателей в процессе профессиональной подготовки.

Ключевые слова: культура, культурологический подход, ценностный подход, педагогическая аксиология.

V. Smikal, PhD (Pedagogical Sciences), Associate Professor
National Pedagogical Dragomanov University, Kyiv, Ukraine

CULTURAL AND AXIOLOGICAL APPROACHES TO PERSONALITY FORMATION OF FUTURE TEACHERS

The article presents a current problem of application of cultural and axiological approaches in the professional training of future teachers of higher education institutions. The scientific analysis concerning determination of the basic concepts of the study is made and specifics of application of cultural and axiological approaches in the personality formation of future teacher in the process of professional training is ascertained.

Axiological and cultural priorities of higher education play a part of a target and controller of pedagogical processes on the ground of learning, experiencing, and apprehension by future pedagogues of values, development of personal attitude toward them.

Further scientific development of issues of cultural and axiological approaches in training of future teachers of higher education institutions will contribute to creation of new possibilities of optimization of educational process on the basis of substantial enrichment of educational courses and intensification of influence of the value factor on the process of intersubjective cooperation of the parties of pedagogical communication.

Keywords: culture, cultural approach, value approach, pedagogical axiology.

Відомості про автора

Смікал Вікторія Олексіївна – Україна, Київ, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології вищої школи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Контактна інформація: 097-368-58-01, smivik63@gmail.com

Смикал Виктория Алексеевна – Україна, Київ, кандидат педагогических наук, доцент кафедры педагогики и психологии высшей школы Национального педагогического университета имени Н. П. Драгоманова

Контактная информация: 097-368-58-01, smivik63@gmail.com

Victoria Smikal – Ukraine, Kyiv, PhD (Pedagogical Sciences), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Psychology of the Higher School of Dragomanov National Pedagogical University

Contact information: 097-368-58-01, smivik63@gmail.com